

ČESKÝ SVAZ OCHRÁNCŮ PŘÍRODY

Ústřední výkonná rada
Michelská 5, 140 00 Praha 4

Člen IUCN | nositel ocenění OSN – UNEP „Global 500“

V Praze 18. ledna 2013

Vážený pane senátore,

obracíme se na vás jménem Českého svazu ochránců přírody, největšího občanského sdružení zabývajícího se ochranou přírody a krajiny v České republice, ve věci projednávání senátním návrhu novely zákona o ochraně zemědělského půdního fondu (senátní tisk č. 392).

Cílem novely je snížení či zrušení některých odvodů za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu (ZPF). Přitom tyto odvody jsou vedle územního plánování jediným nástrojem, který má možnost omezit mnohdy zcela zbytečnou likvidaci zemědělské půdy jakožto strategického prostředku sloužícího k produkci potravin a dalších surovin i jako významný faktor vodního režimu. Současnou výši odvodů rozhodně nepovažujeme za přehnanou, o čemž svědčí i fakt, že navzdory jim je developery stále upřednostňována zástavba zemědělské půdy před využíváním brownfieldů.

Klíčová část novely se týká snížení odvodů za odnětí ploch „pro účely výroby a skladování nebo smíšené výrobní na pozemcích, které tvoří souvislou plochu navazující na zastavěné území využívané pro tyto účely, anebo se nacházejí v průmyslových zónách schválených vládou...“, které jsou součástí chráněných oblastí přirozené akumulace podzemních a povrchových vod či ochranných pásem vodních zdrojů II. stupně. Odůvodňováno je to faktem, že tato „vodohospodářská“ chráněná území zahrnují ¼ území republiky. Této skutečnosti bychom si však měli nesmírně vážit, a ne ji vnímat jako handicap. Vždyť voda je strategickou komoditou, jejíž význam se bude v budoucnosti jen zvyšovat. Právě velkoplošná zástavba průmyslovými areály, skladovými halami a zpevněnými manipulačními plochami je tím, co vážně narušuje vodní režim a ohrožuje zásoby podzemních vod. Snaha současného zákona zpoplatnit zábor ploch významných pro akumulaci vod či sloužících k ochraně vodních zdrojů více, než zábor ploch jiných, je tedy zcela logická.

Nepravdivá je informace, která zazněla dle stenozáznamů v diskusi při projednávání na výborech, že úprava se týká pouze stávajících průmyslových zón. Návrh novely toto nijak nespécifikuje, změna se tedy týká všech budoucích developerských záměrů výše uvedeného charakteru.

Kromě toho novela změnou některých koeficientů (ekologické váhy vlivu) a způsobu výpočtu odvodů paušálně snižuje odvody i v mnoha jiných případech. Důvodová zpráva to odůvodňuje mimo jiné argumentem, že „při současné excesivní výši odvodů je celkový výnos z nich nižší, než by byl, pokud by odvody byly nastaveny v přiměřené výši“. To svědčí o naprostém nepochopení smyslu odvodů. Ty přeci nemají být zdrojem k naplnění veřejné pokladny, nýbrž nástrojem regulace zbytečné zástavby ZPF. Pokud se v důsledku jejich zvýšení tato zástavba (a tedy celková výše odvodů) snižuje, je to důkazem, že zvýšení plní svojí funkci.

Sporná je též snaha o vyjmutí staveb dopravní infrastruktury z povinnosti hrazení odvodů za odnětí půdy ze ZPF. Argumentace důvodové zprávy sice v tomto případě má jistou logiku, ale mimo jiné právě u zmiňovaných cyklostezek je zábor ZPF mnohdy zbytečný, způsobený nevhodným vedením či naddimenzovanou šíří komunikace, a opatření, které bude investory nutit zamýšlet se nad

skutečnou nezbytností záboru, považujeme za užitečné. Nemluvě o případech, kdy se jako „veřejná infrastruktura“ vydávají komunikace jednoznačně sloužící komerčním zájmům, například příjezdové komunikace k nákupním centrům apod.

Návrh jako celek jde mimo jiné zcela proti minulý týden vládou schválené Státní politice životního prostředí České republiky, v níž jedním z opatření ekonomických a tržních nástrojů je „Udržet současnou výši odvodů za hektar za odnětí ze zemědělského půdního fondu bez výjimek (tj. výše základních odvodů za hektar se bude měnit pouze při změnách úředních cen zemědělských pozemků).“ Krom toho je nesystémový, neboť ministerstvo životního prostředí připravuje komplexní novelu zákona o ochraně zemědělského půdního fondu.

Vážený pane senátore, dovoluujeme si Vás proto velmi naléhavě požádat o zamítnutí tohoto senátního návrhu novely.

RNDr. Libor Ambrozek
předseda Českého svazu ochránců přírody

Prof., RNDr. Bedřich Moldan
předseda Čestné rady ČSOP